

<http://keimena.ece.uth.gr> - 8/7/2010

Η Μαρίζα Ντεκάστρο ως συγγραφέας είναι γνωστή για την ενασχόλησή της με την κατηγορία των βιβλίων που χαρακτηρίζονται ως βιβλία γνώσεων. Στη συγκεκριμένη σειρά επιχειρεί να ξεναγήσει το παιδί αναγνώστη σε πέντε πόλεις: στο Ναύπλιο, στην Αθήνα, στους Δελφούς, στην Κρήτη και στη Θεσσαλονίκη. Τα βιβλία έχουν περίπου το ίδιο στήσιμο ως προς το περιεχόμενό τους, με τις απαραίτητες διαφοροποιήσεις που επιβάλλει κάθε περίπτωση. Στο εξώφυλλο προτείνεται εικονογραφικά ως μέσο μεταφοράς το αυτοκίνητο και στο οπισθόφυλλο σημειώνεται ότι «έναν τόπο τον γνωρίζεις περπατώντας τον...».

Στα βιβλία καταγράφεται ένας πρωτοπρόσωπος αφηγητής που απευθύνεται στο παιδί αναγνώστη άλλοτε στο πρώτο πληθυντικό πρόσωπο «θα πάμε στην Κρήτη...» άλλοτε σε πρώτο ενικό «Για το ταξίδι χρειάζεσαι το βιβλίο σου, μολύβι...». Ο αφηγητής έχοντας το ρόλο του ξεναγού, άλλοτε δείχνει («...να ένας λόφος...»), προσφέρει γνώσεις και πληροφορίες για τα μέρη, μουσεία, μνημεία και άλλες σημαντικές τοποθεσίες/διαδρομές της πόλης, διατηρώντας διακριτικά το ρόλο του είτε προσφέροντας έδαφος στο παιδί, που χρειάζεται την αυτονομία του και την αυτενέργεια.

Το βιβλίο είναι διαδραστικό καθώς ζητά τη συμμετοχή του αναγνώστη σε πολλά σημεία. Επί παραδείγματι στο βιβλίο για το Ναύπλιο ζητά από τον αναγνώστη την ζωγραφική φανταστική απεικόνιση του ιδρυτή της πόλης Ναύπλιου, ή στο βιβλίο για την Κρήτη, σε ένα χάρτη, ζητά να σημειώσει τα μέρη που επισκέφτηκε ο αναγνώστης.

Αν λάβουμε υπόψη μας ότι πρόκειται για έναν οδηγό, τον ρόλο και τη χρησιμότητά του, καθώς και τον τρόπο που προτείνεται να χρησιμοποιούνται αυτά τα βιβλία, είναι εύλογο ότι έχουν σχεδιασθεί και απευθύνεται σε παιδιά τα οποία θα επισκεφτούν τους τόπους αυτούς δηλαδή θα χρησιμοποιήσουν τους οδηγούς πριν και κατά τη διάρκεια της επίσκεψης. Όμως το στήσιμο των βιβλίων είναι πιο «ανοικτό», δηλαδή μπορεί να χρησιμοποιηθεί και για έναν αναγνώστη ο οποίος θέλει να μάθει για την πόλη/τόπο εξ αποστάσεως, χωρίς απαραίτητα να ταξιδέψει σε αυτόν. Ξεφυλλίζοντας τους οδηγούς διαπιστώνουμε ότι τοποθετεί γεωγραφικά τον αναγνώστη με την απεικόνιση ενός χάρτη και δίνοντας τον βασικό άξονα μιας διαδρομής στην «εθνική» οδό σημειώνονται βασικές μεγάλες πόλεις που θα συναντήσει κατά τη μετακίνησή του. Είναι ιδιαίτερα χρήσιμο που το βιβλίο εκτός του συγκεκριμένου στόχου, προσφέρει γενικότερα προς τον τομέα της μύησης των παιδιών τόσο στη χρήση γεωγραφικού χάρτη όσο και σε οδικό πλάνο της πόλης που απεικονίζεται, κάτι που ούτε οι ενήλικες δεν το καταφέρνουν πολύ καλά. Τα εικονίδια που παραπέμπουν σε μνημεία(κάστρα, φαραγγία, παραλίες κ.λπ) και άλλα, είναι επίσης σημαντικό στοιχείο για τον οπτικό γραμματισμό των αναγνωστών σχετικά με τη σήμανση στους χάρτες.

Η ονομασία της πόλης/προορισμού, οι εποχές τις οποίες διαμόρφωσαν το σημερινό της προφίλ, τα σημαντικότερα μνημεία, μουσεία της πόλης, αλλά και οι άνθρωποι που την κατοίκησαν και διαμόρφωσαν το ιδιαίτερο και μοναδικό ύφος της κάθε μιας, αποτελούν ένα πολύτιμο υλικό για τον χρήστη του

οδηγού. Πληροφορίες ιστορικού, αρχαιολογικού, πολιτιστικού αλλά και κοινωνικού περιεχομένου προσφέρονται με απλότητα και με ευστοχία.

Ο εικονογράφος Mark Weinstein, δεν επιλέγει τη φωτογραφία για την ενίσχυση της κειμενικής σκιαγράφησης της πόλης. Τα εικονογραφικά σκίτσα είναι απολύτως προσαρμοσμένα στο πνεύμα κάθε εποχής και κάθε πόλης που παρουσιάζεται, χωρίς να απομακρύνουν τον αναγνώστη από τον στόχο του βιβλίου.

Η γλώσσα απλή, άμεση και το ύφος κατανοητό χωρίς περιττές (και συχνά βαρετές) πληροφορίες, παρά μόνο όσες απαιτούνται για τη διαμόρφωση μιας αντίστοιχης με την ηλικία του αναγνώστη άποψης για τον τόπο, αλλά και την άντληση ευχαρίστησης μέσω της χρήσης του οδηγού. Το παιδί νιώθει ότι συμμετέχει σε ένα παιχνίδι κρυμμένων θησαυρών, που του αποκαλύπτονται με τη δική του συμμετοχή. Ευρηματικά βιβλία που θα αγαπηθούν όχι μόνο από τα παιδιά αλλά και από τους ενήλικες γονείς ή εκπαιδευτικούς που θα τα αξιοποιήσουν πολλαπλά. Και ήρθαν στην πιο κατάλληλη εποχή, για τις διακοπές του καλοκαιριού.

Για αναγνώστες 7 χρονών και πάνω.